

Weinert: Det skulde virkelig gjøre mig ondt, om denne Lov ikke kommer ud. Vel antager jeg, at det var det Unseligste, at Renten i ethvert Tilfælde blev fri, men det forekommer mig dog, at det er en god Wei. til det, man kan ønske sig, at det er en Begyndelse, og jeg er overbevist om, at det Andet vil komme senere. Jeg troer idethale, at enhver Frigivelse af Renten falder ikke Debitorerne men Creditorerne til Last. Jo friere Omsætningen i Pengene er, desto lettere vil det være at skaffe Penge tilveie, og en saameget lavere Rente ville Debitorerne faae at betale; det er altsaa i deres Interesse.

Lehmann: Saavidt jeg erindrer, var jeg den Æneste, der ved Sagens første Behandling gjorde endeel Bemærkninger mod Loven. Det var dog dermed ingenlunde min Hensigt, enten at bringe denne Sag til Falb eller forsøge paa at sætte et Udringsforslag igjennem, som practisk vilde have havt samme Diemed; jeg troede kun, at det var hensigtsmæssigt at ledsage dette Lovforslag med en bestemt Protest mod den Afstandelse med en taaget og uforstandig Fordom, som efter min Overbeviisning indeholdes i dets første Paragraph. Jeg har søgt at gjøre det klart, at det var en Illusion, naar man troede, at det kunde være nogen Besskyttelse for de faste Eiendomme, at de nægtedes en Frihed, som tilstodes al anden Eiendom rundt omkring i Landet, og jeg troer ogsaa, det vil vise sig i Praxis, at de faste Eiendomme ville blive de første til at reklamere deres Andeel i Friheden. Jeg troer derfor at maatte erklære, at jeg kun med denne Reservation agter at stemme for Loven; og jeg kan da ei samstemme med de fra adskillige andre Landstingsmænd fremkomne Erklæringer, som aabenbart gaae ud paa, at den ved Loven indbrømmede Frihed skulde være for stor. Uagtet Regjeringen selv har forelagt Udkastet, troer jeg dog, det freemgaer af sammes Præmisses, hvad ogsaa den høitærede Indenrigsminister uforbeholdent har udtalt her i Salen, at han i de af mig antydede statsøkonomiske Grundsatninger er fuldkommen enig, og jeg troer ogsaa, at den høitærede Minister vil være vel tilfreds med, at denne Leilighed er bleven benyttet til at skaffe de rette Anskuelser i stats-

økonomisk Henseende Indgang, i hvilken Henseende det heller ikke kan være uden Betydning, at alle de, der her have udtalt sig for Loven, have erklæret, at et hvilket som helst Forsøg paa ad Lovgivningsveien at fastsætte Rentefoden var baseret paa et usandt Princip. Ligesom Regjeringen ved denne Leilighed har troet, at burde lempe sig efter den Omstændighed, at dens Indflydelse paa Lovgivningsværket ikke altid kan være gennemtrængt af rigtige statsøkonomiske Grundsatninger, ligesaa overbevist er jeg om, at den høitærede Indenrigsminister ikkun hylder det, som han anseer for fuldstændig Sandhed, og altsaa kun nødvungen indlader sig paa Sandhed med Modification.

Kirck: De statsøkonomiske Grundsatninger, som den sidste ærede Taler anførte, kunne see meget smukt ud paa Papiret, men, naar man betragter dem i Virkeligheden, som de foreligge, saa vil det stille sig ganske anderledes for Diet. Hvad den ærede 4de Landstingsmand for 7de Kreds (Nyholm) anførte, finder jeg fuldkommen rigtigt. Naar vi ikke give Renten aldeles fri, troer jeg ikke, at det kan hjælpe at komme frem her med et halvt Forslag. Det vil kun, som han meget rigtigt bemærkede, bringe Pengemændene til i Forsikningen at forsøge paa at opsfige deres Capitaler i de faste Eiendomme eller idetmindste true med at opsfige dem, hvis de ikke kunne faae en højere Rente. Dette vil vissnok være det første Skridt fra Capitalisternes Side og det vil maaskee forfætte sig med Hensyn til de mindre Laan. Vi see, og have seet det i mange Aar, at, naar Terminstiden nærmer sig, stiger Discontoen op til 7—8—9—10 pCt.; under en saadan Disconto kan man ingen Penge faae, selv paa solide Verker. Banken trækker sig tilbage, enten det nu er af Nødvendighed eller Klogskab. Det er ofte ikke godt at vide, hvorfor den nægter at discontere til den almindelige Bandedisconto, om der er virkelig Pengeforlegenhed tilstede, eller det blot er en kunstig, fordi Capitalisterne ville søge at faae den højeste Rente. Det har viist sig, idetmindste efter den Erfaring, jeg har havt i disse Pengeforhold, at Capitalisterne gjerne, naar de laane Penge ud, ville have 5 pCt. Rente i de faste Eiendomme, og uagtet det nu her i Loven er